

Dato 25.05.12

Kommentarer til utkast til sluttrapport for Effektivt Sluttbrukermarked for Kraft (ESK) prosjektet, datert 14. mai 2012 versjon 0,5

v/ Ove Nesvik, ove.nesvik@edisys.no

Vi viser til utsendt e-post av 14. mai 2012 fra Tor Heiberg, om utkast til sluttrapport for «Effektivt Sluttbrukermarked for Kraft» (ESK) prosjektet, og her følger KS Bedrift Energi og Defos hørings svar.

Dagens sluttbrukermarked har et stort potensiale i å effektivisere meldingsutveksling mellom aktørene i kraftmarkedet. Vi støtter derfor ideen om å etablere ny felles IKT-løsning for kraftmarkedet. Den største gevinsten opplever vi er å etablere ett felles sted for å kunne levere og hente data for markedsaktørene. På denne måten vil vi unngå dagens informasjonsutveksling med en mange-mange kommunikasjon, slik figur 1 i rapporten skisserer den. Det vil være effektivt å legge funksjonene for leverandørbytte og flyttinger med mer, til en felles HUB.

En annen fordel vi også umiddelbart ser, er kostnadsbesparelsen i forhold til at endringer i datamodellen ofte vil skje kun ett sted, i stedet for hos 130 nettselskaper og like mange kraftleverandører.

Rapporten drøfter pro & contra for en felles IKT-løsning for kraftmarkedet i form av enten en relativt enkel løsning som en kommunikasjons HUB (KH) hvor meldinger rutes mellom aktørene, eller en mer komplett løsning i form av en data HUB (DH) som også lagrer data og en del tilhørende informasjon. SWOT-analysene er, i utkastet til rapport, unødvendig tendensiøst i favør av en DH, selv om dette ikke påvirker vårt ståsted i forhold til at vi mener at en DH er et riktig valg. Vi har fra våre representanter i bransjeråd og ekspertgruppe fått i inntrykk av at Statnett har fått denne tilbakemeldingen allerede. Vi antar derfor at det ryddes opp i dette i den endelige rapporten, og går ikke nærmere inn på dette her.

Data HUB (DH) eller kommunikasjons HUB(KH)

Den økonomiske analysen i kapittel 9 gir et grovt anslag på mulige besparelser og kostnader. Det er mye usikkerhet her, men viser likevel mulighet for store besparelser for aktørene ved innføring av DH. Selv om implementering av en DH innebærer høy risiko og stor usikkerhet, støtter vi at bransjen nå arbeider videre med en DH. Tilsvarende prosjekter er gjort før, og det vil bli viktig å dra erfaringer fra slike. Vi ser at det kan være mange fordeler med å legge så mye som mulig av monopoloppgaver inn i DH.

Hvor mye som skal legges til DH har vært diskutert, slik vi har forstått det. Videre har vi forstått det slik at DH får alle måleverdier og alle innmatingsdata. Innebærer dette at DH kan foreta beregning av nettap? Dette er interessant å se på i det videre arbeidet med DH.

Det er mange spørsmål knyttet til hvordan de økonomiske transaksjonene skal foregå mellom kraftleverandør og nettselskap. Dette vil være område som må utredes videre og som vil utvikles over tid.

Harmonisering av tariffene er et interessant område. Dette kan åpne enda større bruk av DH, og mulig mer effektivisering, selv om frihetsgradene for selskapene kan bli mindre. Det er viktig at tariffene ikke legges opp til avregninger i etterkant av at fakturaer er sendt, som for eksempel en snitt maks som effektgrunnlag. Man må bli ferdig med kostnaden for kunden og ikke få etteravregning på dette. Dette må utredes videre.

Obligatorisk totalfakturering

Vi mener at for målbilde i 4.1 må M3 ta opp i seg betydningen av drøftingene i bransjerådet, som også er referert etter første møte 9. februar i referat per epost 20.02.2012: «NordREG har besluttet at det skal innføres samfakturering av kraft og nett, gjennom kraftleverandørene. NVE har imidlertid ikke fattet noe formelt vedtak om hvem som skal fakturere enda. Prosjektet vil derfor legge til rette for samfakturering, samtidig som fakturaløsningen gjøres så «åpen» som mulig.» M3 må etter vårt syn korrigeres til «**Mulighet for totalfakturering utført av kraftleverandørene**».

Det er kritisk viktig for kraftleverandørene i et konkurranseutsatt marked å ha fakturaen i forhold til blant annet «branding» av selskapet. Dette må utredes videre hvordan kontrakt og betalingsstrøm mellom kraftleverandør og nettselskap skal være. Risikohåndtering for og mellom aktørene, samt pengeflyten må også utredes videre.

Hvorvidt man innfører en leverandørsentrisk modell (SCM – Supplier Centric Model), også kalt samfakturering, engrosmodellen og obligatorisk totalfakturering utført av kraftleverandøren, er en beslutning som ikke skal avgjøres av prosjektet ESK. Men modellen skal legge til rette for dette. Vi vil derfor drøfte ulike forhold som må drøftes og utredes. KS Bedrift Energi og Defo kan bare støtte en løsning med totalfakturering fra kraftleverandøren dersom nettselskapet er sikret inntektene sine, slik vi opplever at rapporten legger opp til. Hvordan dette gjøres i praksis må utredes videre i henhold til avsnitt over.

- Leveringsplikt. Vi støtter rapportens forutsetning om å endre regelverket for leveringsplikt. Dette er et spørsmål som må utredes videre.
- Videreutvikling av KIS for nettselskap og kraftleverandører kan gå i ulik retning med ulike roller for aktørene. Nettselskapet vil i en SCM trolig ha noe begrenset behov for informasjon om kundens forbruksvolum, men i forbindelse med utvikling av nettet og framtidig smarte nett, er dette behovet fortsatt til stede. I tillegg har nettselskapet også behov for kundedata i forhold til USLA – DLE – tilknytning – varslede, og ikke varslede, avbrudd.
- Innkreving av skatter og avgifter må utredes og det er ikke klart hvordan dette kan gjøres. Vi støtter rapportens forslag om at dette må flyttes til kraftleverandøren i en SCM. Et alternativ kan være at en nøytral 3. part fakturerer for de skatter og avgifter som eventuelt unntas fra kraftleverandøren.
- «Stengeretten» må utredes videre. Dette kan være en juridisk vanskelig problemstilling.

- Det som må på plass dersom kraftleverandøren ønsker struping/stenging, er at nettselskapet får en dokumentasjon på kundeforholdet mellom kraftleverandør og kunden.
- Det bør vurderes om kunden kan velge hvem som skal stå for totalfaktureringen, nettselskap eller kraftleverandør. Det som synes sikkert er at kunden ønsker en faktura. En slik «kundesentrisk» modell kan også være en overgangsmodell før DH er fullt operativ.

Splitting av databaser

Et krav om å splitte basene som i dag brukes av nettselskap og konsernintern kraftleverandør, er riktig ut fra nøytralitetsprinsipper og reell konkurranse. På sikt mener vi at det er fornuftig at så mye som mulig av informasjon til DH. Vi antar at når DH er på plass vil ikke kraftleverandøren lengere kunne benytte informasjon i nettselskapets database, og da kan en splitt av databasene være en unødvendig og kostbar mellomløsning. Vi støtter rapportens innspill og dette må utredes videre.

Det kan også på sikt utvikle seg ulikt behov for innhold i KIS-basene hos kraftleverandør og nettselskap. Som eksempel vil det den dagen DH eventuelt tar nettavregningen, ikke være behov for at nettselskapets KIS trenger produsere nettavregningslinjen, med tilhørende forbruksvolum. Den store besparelsen for nettet er at DHen foretar nettavregningen, og det bør vurderes om dette kan gjøres allerede fra oppstart.

Enkeltkommentarer

- Henvisningsfeil, økonomisk vurdering finnes ikke i 11.1 som det henvises til i første avsnitt s. 114.
- Vi etterlyser en oversikt over årsaker, konsekvenser og kostnader ved at slutt kunder og tredjeparter skal ha tilgang til DH. Dette kan være fornuftig, men vil også innebære kostnader som bør vurderes opp mot nytten/behovet. Det kan virke kompliserende for kunden å skulle hente data i en sentral DH, i stedet for gjennom sin kraftleverandør (eller nettselskap). Det er også viktig å være bevisst på personvern hensyn dersom tredjeparter skal ha tilgang til DH.
- Hvilke «eventuelle skatter og avgifter» er det som det tenkes på, på side 41? Dette er trolig spørsmål som må utredes videre.
- Etterfakturering må være mulig ved feilfakturering, for eksempel ved feilmåling på større anlegg. Dette kan tas utenfor systemet.

Eierskap til DH må utredes videre, og er ikke nødvendig å ta stilling til nå. DH er et naturlig monopol, og bør reguleres deretter. Uansett må brukerinteressene ivaretas og et forslag er at det etableres en organisasjon som vil være regulert av NVE med et «Brukerråd» som er representative for bransjen. Et forslag er også at man kan vurdere å kjøpe seg inn i den danske data huben?

Vi er også for at håndtering av KILE bør vurderes håndtert i DH, dersom veldig mye annet skal legges til DH. Det synes uklart hvordan dette kan håndteres, og må utredes nærmere.

Til sist vil vi nevne at tilleggstjenester ikke bør tilbys gjennom AMS kanalen, dette vil bli et begrenset tilbud for forbruker. I dag kan man få utviklet fantastiske apper gjennom internett /WiFi på standard smarttelefoner. Dette må være veien å gå både med hensyn på kostnader, sikkerhet og kundevennlighet.

Vi stiller gjerne opp i videre arbeid med utredninger, utvikling og implementering av felles IKT-løsning for et effektivt sluttbrukermarked for kraft.

Med hilsen

KS Bedrift Energi

Kristin H. Lind

fagleder energi

Defo

Knut Lockert

daglig leder

Kopi: NVE, Statnett SF
